

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР
протокол №3 від 29.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор КЗ «Науковий ліцей
імені Анатолія Лигуна» КМР

Яна ЖУЧЕК

Освітня програма

Комунального закладу «Науковий ліцей
імені Анатолія Лигуна»
Кам'янської міської ради
на 2024-2025 навчальний рік

З М І С Т

Розділ 1.	Загальні положення Освітньої програми	3
Розділ 2.	Призначення Наукового ліцею та засіб його реалізації.....	7
Розділ 3.	Опис «моделі» випускника Наукового ліцею.....	10
Розділ 4.	Особливості організації освітнього процесу	13
Розділ 5.	Навчальний план та його обґрунтування.....	17
Розділ 6.	Очікуванні результати навчання здобувачів освіти	25
Розділ 7.	Форми організації освітнього процесу та застосування у ньому педагогічних технологій.....	35
Розділ 8.	Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	40
	8.1. Кадрове забезпечення	41
	8.2. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення	43
	8.3. Форми моніторингу та оцінка якості освіти	43
	8.4. Оцінювання прогресу навчальних досягнень учнів.....	44
Додаток 1.1	Навчальний план на 2024-2025 н.р. у 8-А,Б,Г класах	51
Додаток 1.2	Навчальний план на 2024-2025 н.р. у 8-В класі.....	52
Додаток 2	Навчальний план на 2024-2025 н.р. у 9-х класах.....	53
Додаток 3	Навчальний план на 2024-2025 н.р. у 10-х класах	54
Додаток 4	Навчальний план на 2024-2025 н.р. у 11-х класах.....	55
Додаток 5	Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня.....	56
Додаток 6	Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня.....	60
Додаток 7	Відомості про інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти.....	62

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма унітарного закладу спеціалізованої освіти Комунального закладу «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради розроблена з врахуванням типу закладу загальної середньої освіти й освітніх потреб щодо здобуття базової та профільної середньої освіти наукового профілю і запитів учасників освітнього процесу, визначає цілі, завдання, заплановані результати, зміст і організацію освітнього процесу й спрямована на формування загальної культури, духовно-морального, громадянського, соціального, особистісного й інтелектуального розвитку, саморозвитку й самовдосконалення учнів, які забезпечують здобувачам освіти соціальну успішність, розвиток творчих здібностей, збереження та зміцнення здоров'я.

Освітня програма розроблена у відповідності з:

- Конституцією України;
- Закону України «Про освіту» (прийняття від 05.09.2017);
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (прийняття від 16.01.2020);
- Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р);
- Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392);
- Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування (затвердженого наказом МОІН України від 16.10.2019 року № 1303);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджена наказом МОН України № 405 від 20.04.2018 р.);
- Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджена наказом МОН України № 408 від 20.04.2018 р., у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464);

- Статутом КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради;
- Стратегією розвитку КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради на 2021 – 2026 роки.

Необхідність розробки Освітньої програми закладу загальної середньої освіти виникла відповідно до рішення сесії міської ради від 23.12.2022 №768-27/VIII «Про внесення змін до відомостей про комунальний заклад «Технічний ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради та з метою приведення назви й статутних документів закладу загальної середньої освіти у відповідність до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту». Враховуючи висновок позапланового інституційного аудиту від 11.10.2021 року, керуючись Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», міська рада змінила повну назву комунальний заклад «Технічний ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради на Комунальний заклад «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради.

У сучасному суспільстві сенс і значення освіти змінюються. Тепер це не просто засвоєння знань, а імпульс до розвитку здібностей і ціннісних установок особистості учня. Сьогодні відбувається зміна парадигми освіти – від парадигми знань, умінь і навичок до парадигми розвитку особистості учня. Головною метою освіти стає не передача знань і соціального досвіду, а розвиток особистості учня.

Актуальність пропонованої програми полягає в тому, що вміння вчитися, що становить основу особистісного розвитку учня, означає вміння пізнавати й перетворювати світ, ставити проблеми, шукати та знаходити нові рішення; вчитися співпрацювати з іншими людьми на основі поваги та рівноправності.

Освітня програма Комунального закладу «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» створена з урахуванням особливостей і традицій установи, що надають великі можливості учням у розкритті інтелектуальних і творчих можливостей особистості різної спрямованості.

Розроблена Освітня програма спрямована на:

- забезпечення здобуття учнями освіти відповідно до Державного стандарту

загальної середньої освіти та Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, у тому числі завдяки системній роботі з виконання завдань та досліджень високого рівня складності (олімпіадних, турнірних, проєктно-конкурсних тощо);

- організацію навчання дітей, які виявили здібності в певній освітній галузі відповідно до наукового профілю закладу освіти;

- забезпечення поглибленого вивчення профільних предметів та набуття компетентностей, необхідних для подальшої наукової, науково-технічної та науково-технологічної діяльності;

- підготовку майбутнього вченого, особистості, здатної до інноваційної діяльності, прийняття системних рішень, у тому числі в критичних ситуаціях;

- здійснення науково-практичної підготовки талановитої молоді; збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу держави;

- провадження освітньої діяльності на основі підходів дослідно-орієнтованого навчання, спрямованої на залучення та підготовку учнівської молоді до наукової, науково-технічної та науково-технологічної діяльності;

- оновлення змісту освіти, розробки та апробації нових педагогічних технологій, методів і форм навчання і виховання;

- організацію моніторингу мотивації навчання в закладі освіти;

- використання в навчальному процесі сучасних інформаційних технологій,

Освітня програма розрахована на 2024 - 2025 роки і має **на меті:**

1. Освоєння методів освітньої діяльності, спрямованих на формування особистісних компетентностей суб'єктів навчальної діяльності в умовах розвитку сучасної освіти.

2. Створення умов для формування емоційно, психологічного та інтелектуального розвитку особистості, здатної до самоосвіти та самовдосконалення.

Досягнення зазначеної мети забезпечується виконанням таких **завдань:**

- забезпечення необхідного в умовах розвитку сучасного освітнього простору рівня взаємодії всіх учасників освітньої діяльності: педагогічний колектив - учень - батьки - соціум;

- гарантування суб'єктам навчальної діяльності правової захищеності в умовах організації навчальної діяльності;
- громадянське, екологічне, естетичне виховання та формування позитивних рис особистості;
- забезпечення наступності основної загальної та профільної середньої освіти;
- вдосконалення системи організації допрофільного та профільного навчання, що склалася в закладі освіти, за допомогою різноманіття сучасних технологій навчання і форм організації навчальної діяльності;
- організація інтелектуальних і творчих змагань, науково-технічної творчості, проектної та навчально-дослідницької діяльності;
- розглядання методичного потенціалу вчителів школи як гаранту якості наданої освітньої послуги в умовах інноваційних перетворень в системі сучасної освіти;
- орієнтування вчителів-предметників, класних керівників на здійснення контролю за емоційно-психологічним і фізичним здоров'ям учнів у процесі навчальної та позакласної діяльності з метою профілактики правопорушень, збереження і зміцнення фізичного, психологічного та соціального здоров'я учнів.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, спецкурсів за вибором тощо, зокрема їхню інтеграцію, а також логічну послідовність їхнього вивчення, які натеper подані в рамках навчальних планів;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Розділ 2. ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІЦЕЮ ТА ЗАСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Комунальний заклад Науковий ліцей природничо-математичного та техніко-технологічного профілю забезпечує відповідний рівень загальноосвітньої допрофільної та профільної підготовки учнів 8-11 класів згідно з вимогами Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Основним видом діяльності Закладу є освітня діяльність, спрямована на залучення та підготовку учнівської молоді до наукової, науково-технічної та науково-технологічної діяльності, що здійснюється на таких рівнях:

II ступінь – базова освіта наукового спрямування (8-9 класи), термін навчання 2 роки. Базова освіта наукового спрямування здобувається одночасно з базовою освітою та полягає в набутті здобувачем початкових компетентностей для дослідно-експериментальної, конструкторської, винахідницької та раціоналізаторської діяльності;

III ступінь – профільна освіта наукового спрямування (10-12 класи). Термін навчання 2 (3) роки, здобувається одночасно з повною загальною середньою освітою та орієнтована на продовження навчання на наступних рівнях освіти.

У складі Закладу можуть створюватися тимчасові (від одного семестру (триместру) науково-дослідницькі класи та/або проєктні групи учнів з метою розроблення та апробації нових варіантів педагогічних технологій, методів навчання і форм організації освітнього процесу та їхньої ефективності.

Заклад може створювати у своєму складі класи з вечірньою, заочною, дистанційною, мережевою формою навчання, класи з поглибленим вивченням окремих предметів.

Головною метою діяльності Закладу є забезпечення реалізації права громадян на доступність і безоплатність здобуття повної загальної середньої освіти на базовому та профільному рівнях; навчання обдарованої молоді, залучення її до систематичної науково-дослідницької, пошукової, експериментальної роботи, підвищення науково-теоретичної, гуманітарної, загальнокультурної підготовки здібних учнів.

Головними завданнями Закладу є:

– підготовка майбутнього вченого, особистості, здатної до інноваційної діяльності, прийняття системних рішень, у тому числі в критичних ситуаціях;

– провадження освітньої діяльності на основі підходів дослідно-орієнтованого навчання, спрямованої на залучення та підготовку учнівської молоді до наукової, науково-технічної та науково-технологічної діяльності;

– забезпечення здобуття учнями освіти відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти та Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, у тому числі завдяки системній роботі з використання завдань та досліджень високого рівня складності (олімпіадних, турнірних, проєктно-конкурсних тощо);

– організація навчання дітей, які виявили здібності у певній освітній галузі відповідно до наукового профілю закладу освіти;

– забезпечення поглибленого вивчення профільних предметів та набуття компетентностей, необхідних для подальшої наукової, науково-технічної та науково-технологічної діяльності;

– пошук і відбір для навчання обдарованих дітей, які виявляють здібності до навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької, пошукової діяльності;

– розроблення та впровадження нових освітніх технологій і форм організації освітнього процесу;

– налагодження співпраці із закладами вищої освіти та науковими установами;

– залучення діячів науки, працівників підприємств, установ, організацій, представників професійних асоціацій відповідно до профілів Закладу до освітнього процесу, керівництва проєктними групами учнів;

– оновлення змісту освіти, розробка і апробація нових педагогічних технологій, методів і форм навчання і виховання;

– здійснення науково-практичної підготовки талановитої молоді; збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу держави;

– розвиток природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості учнів, потреби і вміння самовдосконалюватися, формування громадянської позиції, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свої дії;

– надання учням можливостей для реалізації індивідуальних, творчих потреб, забезпечення умов для оволодіння практичними вміннями і навичками наукової, дослідно-експериментальної, конструкторської, винахідницької, раціоналізаторської діяльності, певного рівня професійної підготовки;

– виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;

– виховання громадянина України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

– формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;

– виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

– реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань.

Діяльність Закладу будується на принципах кодексу академічної доброчесності, доступності, гуманізму, демократизму, незалежності від політичних, громадських і релігійних об'єднань, взаємозв'язку морального, фізичного і естетичного виховання, рівності можливостей кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку, органічного зв'язку з національною історією, культурою, традиціями, диференціації змісту і форм освіти, науковості, розвиваючого характеру навчання, поєднання державного управління і громадського самоврядування.

Мовою освітнього процесу в Закладі є державна мова.

Розділ 3. ОПИС «МОДЕЛІ» ВИПУСКНИКА НАУКОВОГО ЛІЦЕЮ

Згідно з реформою загальної середньої освіти випускник нової української школи – це:

- цілісна всебічно розвинена особистість, здатна до критичного мислення;
- патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами, здатний ухвалювати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини;
- інноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, навчатися впродовж життя.

Випускник Наукового ліцею має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння, отримані ліцеїстом, тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами.

Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він уміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та ухвалювати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

I. Світоглядні якості та моральні цінності.

1. Володіння основами наукового світогляду:

- усвідомлення ролі людини в перетворенні і розвитку навколишньої дійсності;
- вміння порівнювати, аналізувати, узагальнювати факти дійсності; критичне ставлення до різних поглядів і громадських теорій;
- прагнення пізнати й розібратися в закономірностях суспільного розвитку;
- потреба та вміння відстоювати свої погляди й переконання;
- повага державних символів, традицій свого народу та країни, знання і дбайливе ставлення до історії свого народу.

2. Духовно-моральні цінності:

- знання і розуміння духовно-моральних цінностей у житті людини й суспільства;

- усвідомлення патріотизму як любові до своєї батьківщини й до свого народу;
- вміння підтримувати дружбу й товариство в колективі, взаємоповага та взаєморозуміння в колективі, в родині;
- рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження;
- свідомі дисципліна, самоконтроль і саморегуляція поведінки;
- повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.
- розуміння взаємозв'язку внутрішньої і зовнішньої культури людини.

3. Свідоме ставлення до праці:

- розуміння ролі праці в суспільстві та повагу до людської праці;
- дбайливе ставлення до народного надбання.

4. Володіння основами естетичної культури:

- розуміння прекрасного в навколишній дійсності;
- дбайливе ставлення до культурних цінностей і традицій народу;
- культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві;
- засвоєння і дотримання загальноприйнятих культурних норм;
- прагнення до розвитку художніх здібностей;
- розвиток креативності, творчого мислення, яке дає можливість бути соціально активною особистістю, готовою жити у відкритому громадянському суспільстві, сформованому на принципах гідності, поваги до іншого, демократизму тощо.

II. Навчально-наукові знання, вміння і навички.

- глибоке усвідомлення ролі та місця науки в розвитку суспільства;
- володіння навичками пошуку, відбору та обробки наукової інформації;
- вміння структурувати й узагальнювати інформацію, робити висновки й формулювати свою думку щодо різних проблем;
- усвідомлення ролі освіти в загальнокультурному становленні особистості;
- постійне прагнення до придбання і розширення знань; вміння самостійно планувати свою навчальну діяльність, здобувати знання і застосовувати їх на практиці;

- критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач;
- логічне й критичне мислення (аналіз, порівняння, узагальнення і систематизація, класифікація об'єктів за певними властивостями), володіння алгоритмами та евристичними;
- володіння основами комп'ютерної грамотності та інформаційної культури;
- активна участь у колективній і пізнавальній діяльності;
- вміння здійснювати самоаналіз і самооцінку своєї навчальної та позанавчальної діяльності, займатися самоосвітою і самовихованням.

III. Культура усного та писемного мовлення:

- ціннісно ставитися до української мови як державної мови України;
- володіти в повному обсязі програмними знаннями в галузі української мови та літератури; набути культури письма і мови;
- вміння грамотно й аргументовано вести діалоги, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку;
- бути переконливим у своїх висловленнях, аргументувати, доводити правильність тверджень, бути бажаним співрозмовником, привабливим і впливовим оратором;
- уникати ненормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета;
- здійснювати спілкування іноземними мовами в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядати його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

IV. Здорове життя та екологічна грамотність:

- аналіз і критичне оцінювання соціально-економічні події в державі на основі різних даних; врахування правових, етичних, екологічних і соціальних наслідків рішень;

- розпізнавання, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання;
- усвідомлене ставлення до здоров'я і фізичної культури;
- мотивація на збереження здоров'я;
- ведення здорового способу життя, власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо;
- фізичне самовдосконалення;
- усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних;
- ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту;
- розпізнавання проблеми, що виникають у довкіллі; будівництва та дослідження природних явищ і процесів.

Розділ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Головною метою діяльності КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти, широка загальноосвітня підготовка, побудова освітнього процесу на ідеології формування ключових компетентностей учня, розвиток здібностей кожної дитини, надання здобувачам освіти можливості для реалізації індивідуальних творчих потреб, формування творчої особистості учня, здатної до професіонального самовизначення, самореалізації, самовиховання через інноваційні форми навчання: поглиблене, допрофільне і профільне навчання.

Профільність є ефективним засобом диференціації навчання у старшій школі, вона має на меті забезпечити більш глибоку підготовку старшокласників у тій галузі знань і діяльності, до яких у них сформувались стійкі інтереси та здібності.

З метою своєчасного виявлення, підтримки та розвитку обдарованості, природних нахилів та здібностей дітей, заклад освіти організовує освітній процес за **техніко-технологічним напрямом** (профіль – інформаційний) та **природничо-математичним напрямом** (профілі: фізико-математичний та біохімічний).

Освітній процес організовано відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. №778, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України 25.09.2020 року № 2205, Наказу МОНУ «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних наукових ліцеїв та наукових ліцеїв-інтернатів» від 12.12.2019 №1553, Річного плану роботи Наукового ліцею.

Освітній процес в Науковому ліцеї здійснюється українською мовою за денною формою навчання.

У 2024/2025 навчальному році в Науковому ліцеї налічується 15 класів. Режим роботи закладу освіти п'ятиденний, навчальні заняття проводяться в одну зміну і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором ліцею. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

На період воєнного стану в 2024-2025 навчальному році здобувачі освіти в Науковому ліцеї навчатимуться за змішаною формою, а саме:

За змішаною формою здобуття освіти - 448 учнів, із них:						
Час	Офлайн		Онлайн		Загальна кількість дітей в укритті	
	Класи	Кількість дітей	Класи	Кількість дітей		
1-й тиждень місяця						
8.30-15.10	8, 11	244	9, 10	204	Укриття 8-А, 8-Б, 8-В, 8-Г, 11-А, 11-Б, 11-В, 11-Г	244

2-й тиждень місяця						
8.30-15.10	9, 10	204	8, 11	244	Укриття 9-А, 9-Б, 9-В, 9-Г 10-А, 10-Б, 10-В	204
3-й тиждень місяця						
8.30-15.10	8, 11	244	9, 10	204	Укриття 8-А, 8-Б, 8-В, 8-Г, 11-А, 11-Б, 11-В, 11-Г	244
4-й тиждень місяця						
8.30-15.10	9, 10	204	8, 11	244	Укриття 9-А, 9-Б, 9-В, 9-Г 10-А, 10-Б, 10-В	204

У вівторок на II тижні відсутні учні 10-х класів (86 учнів), у вівторок на IV тижні відсутні учні 11-х класів (122 учні) у зв'язку з уроками з курсу «Захист України» у осередку Лицею № 11.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року залежно від безпекової ситуації та зміни форми навчання для здобувачів освіти, які вирішують тимчасово перебувати за кордоном протягом року або семестру, за заявою батьків.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів (математика, фізика, українська мова, англійська мова, інформатика, хімія, біологія) здійснюється відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом МОН № 401 від 08.04.2016)

Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» навчальний рік розпочинається 2 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 30 червня. Також проводяться осінні, зимові, весняні та літні канікули.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації здобувачів базової середньої освіти (9 клас) та повної загальної середньої освіти (11 клас). Перелік предметів державної підсумкової атестації визначається

Міністерством освіти і науки України.

Проведення державної підсумкової атестації для здобувачів базової середньої освіти передбачається у письмовій формі з трьох предметів: української мови, математики та предметом за вибором. Терміни їх проведення визначаються закладом освіти. Для здобувачів повної загальної середньої освіти передбачається проведення державної підсумкової атестації у форматі зовнішнього незалежного оцінювання або НМТ.

Дата вручення документів про освіту випускників 9-х та 11-х класів визначається додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Рішення про проведення навчальної практики та навчальних екскурсій ухвалює педагогічна рада ліцею.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової або профільної середньої освіти за інших умов.

Розділ 5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Навчальний план Комунального закладу «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» на 2024-2025 навчальний рік розроблений на виконання Закону України «Про освіту», Закону «Про повну загальну середню освіту», Концепції нової української школи, Національної доктрини розвитку освіти. Він враховує вимоги Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, Концепції загальної середньої освіти,

Концепції профільного навчання в старшій школі, Статуту КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради, Стратегії розвитку КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради, висновку позапланового інституційного аудиту (від 11.10. 2021 року).

Навчальний план Наукового ліцею диференціює здобуття учнями знань за техніко-технологічним напрямом (профіль – інформаційний) та природничо-математичним напрямом (профілі: фізико-математичний та біохімічний) з 8-го класу. Мова навчання – українська.

Кількість класів, що є у Науковому ліцеї в 2024- 2025 н.р. станом на 28.08.2023р., наведено в наступній таблиці:

Клас	8 клас	9 клас	8 – 9 кл.	10 клас	11 клас	10 – 11 кл.	Разом
Кількість класів	4	4	8	3	4	7	15

Навчальний план закладу освіти на 2024-2025 навчальний рік складено на основі Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти:

- для 8-9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. за № 405, таблиця 8;
- для 10-11 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. за № 408, таблиці 2-3, у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464).

В Освітній програмі та Навчальному плані не передбачені освітні послуги, які надає Науковий ліцей за батьківські кошти.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого та третього рівнів освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-11 класів представлено у таблиці.

Клас	Навчальне навантаження, год./навчальний рік (без урахування поділу на групи)	Загальний обсяг навчального навантаження, год./навчальний рік (без урахування поділу на групи)
8	1260	2520
9	1260	
10	1330	2660
11	1330	

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додаток 1.1, додаток 1.2, додаток 2, додаток 3, додаток 4)

Освітню програму укладено за **освітніми галузями**:

- мовно-літературною,
- математичною,
- природничою,
- технологічною,
- інформатичною,
- соціальною і здоров'язберезувальною,
- громадянською та історичною,
- мистецькою,
- фізичної культури.

В Освітній програмі окреслені ключові компетентності, якими мають оволодіти ліцеїсти після закінчення кожного циклу та наскрізні вміння.

Основні компетентності:

- вільне володіння державною мовою,
- здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами,
- математична компетентність,
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій,
- інноваційність,
- екологічна компетентність,
- інформаційно-комунікаційна компетентність,

- навчання впродовж життя,
- громадянські та соціальні компетентності,
- культурна компетентність,
- підприємливість і фінансова грамотність.

Наскрізні уміння:

- читати з розумінням,
- висловлювати власну думку усно і письмово,
- критично та системно мислити,
- діяти творчо,
- виявляти ініціативність,
- здатність логічно обґрунтувати позицію,
- конструктивно керувати емоціями,
- оцінювати ризики,
- приймати рішення,
- розв'язувати проблеми.

Логічна послідовність вивчення предметів розкрита у відповідних навчальних програмах.

Розподіл на групи з української мови, англійської мови, інформатики, математики, фізики, хімії, Захисту України (10-11 класи) здійснюється відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу МОН України від 20.02.2002 № 128, із змінами, внесеними згідно з наказом МОН № 572 від 09.10.2002, наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту № 921 від 17.08.2012, наказом МОН № 401 від 08.04.2016).

Навчальні плани у 8-9 класах розроблені відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405 (таблиця №8) і поділяються на два напрями: **техніко-технологічний** (профіль – інформаційний) та напрям **природничо-математичний** (профілі: фізико-математичний та біохімічний).

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план для 8-9-х класів містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчального плану Типової освітньої програми.

З метою реалізації допрофільної підготовки, створення передумов поглибленого вивчення окремих предметів, що в подальшому дасть можливість учням свідомо обрати профіль навчання, з 8-го класу кожного профілю та відповідної галузі запроваджується поглиблене вивчення профільних предметів, а саме:

- у техніко-технологічного напрямі інформаційного профілю на поглибленому рівні вивчаються математика та інформатика;
- у природничо-математичному напрямі фізико-математичного профілю на поглибленому рівні вивчаються математика та фізика;
- у природничо-математичному напрямів біохімічному профілі на поглибленому рівні вивчаються хімія та біологія.

Варіативна складова навчальних планів 8-9 класів використовується для підсилення профільних предметів інваріантної складової (додаток 1.1, додаток 1.2, додаток 2).

За потребою закладу здійснено перерозподіл кількості годин між навчальними предметами:

- у 8 класі техніко-технологічного напрямку інформаційного профілю зменшено кількість годин із зарубіжної літератури (1 год.), мистецтва (0,5 год.), основи здоров'я (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету інформатики (2 год.). Таким чином, в інваріантній складовій з алгебри закладено 4,5 год., з геометрії – 3 год., з інформатики – 4 год;
- у 8 класі природничо-математичного напрямку фізико-математичного профілю зменшено кількість годин із зарубіжної літератури (1 год.), мистецтва (0,5 год.), основи здоров'я (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету фізики (2 год.).

Таким чином, в інваріантній складовій з алгебри закладено 4,5 год., з геометрії – 3 год., з фізики – 4 год;

- у 8 класі природничо-математичного напрямку біохімічного профілю зменшено кількість годин із зарубіжної літератури (1 год.), мистецтва (0,5 год.), основи здоров'я (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення алгебри (2 год.). Таким чином, в інваріантній складовій з біології закладено 4 год., з хімії 3,5 год., з алгебри – 4 год;
- у 9 класі техніко-технологічного напрямку інформаційного профілю зменшено кількість годин із зарубіжної літератури (1 год.), фізичної культури (1 год.), мистецтва (0,5 год.), основ здоров'я (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету інформатики (2 год.) і української мови (1 год). Таким чином, в інваріантній складовій з інформатики закладено 4 год., з алгебри -5 год., з геометрії – 3 год., з української мови – 3 год.
- у 9 класі природничо-математичного напрямку фізико-математичного профілю зменшено кількість годин із зарубіжної літератури (1 год.), фізичної культури (1 год.), мистецтва (0,5 год.), основ здоров'я (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету фізики (1 год.), алгебри (1 год.), а також української мови (1 год). Таким чином, в інваріантній складовій з алгебри закладено 5 год., з геометрії – 3 год., з фізики – 4 год., з української мови – 3 год.
- у 9 класі природничо-математичного напрямку біохімічного профілю зменшено кількість годин із зарубіжної літератури (1 год.), фізичної культури (1 год.), мистецтва (0,5 год.), основ здоров'я (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету біології (1 год.), алгебри (2 год.), української мови (1 год). Таким чином, в інваріантній складовій з біології закладено 4 год., хімії- 2 год., з алгебри - 4 год., з геометрії – 1,5 год., з української мови – 3 год.

Навчальні плани в 10-11 класах розроблено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом

МОН України від 20.04.2018 № 408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 № 1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464, таблиці № 2-3). Закладом освіти обрано напрям **природничо-математичний** (профіль- фізико-математичний) **та напрям техніко-технологічний** (профіль інформаційний).

Навчальний план містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика» та «Мистецтво», що вивчаються на рівні стандарту і обрані учнями для одночасного вивчення у 10 та 11 класах (інформатика – 2 год., мистецтво – 1 год.).

Навчальний план реалізує зміст освіти залежно від обраного **природничо-математичного** (галузь фізико-математична) **або техніко-технологічного** (галузь інформаційна) профілю навчання. Зокрема у техніко-технологічному профілі в галузі інформаційній на поглибленому рівні вивчаються математика та інформатика, а в природничо-математичному профілі в галузі фізико-математичній на поглибленому рівні вивчаються математика та фізика. Додаткові години варіативної складової в 10-11-х класах використовуються для підсилення профільних предметів інваріантної складової та для спеціальних курсів, факультативних курсів (додаток 3, додаток 4).

Оскільки Науковий ліцей має давні традиції та напрацювання з природничо-математичного профілю, закладом освіти ухвалено рішення про перерозподіл годин для формування **природничо-математичного** (галузь фізико-математична) **та техніко-технологічного** (галузь інформаційна) профілю, а саме:

- у 10 класі техніко-технологічного профілю в галузі інформаційній зменшено кількість годин із громадянської освіти (1 год.), біології (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету математики (1,5 год.). Таким чином, в інваріантній складовій з математики закладено 4,5 год., з інформатики – 4 год;

- у 10 класі природничо-математичного профілю в галузі фізико-математичній зменшено кількість годин із громадянської освіти (1 год.), біології (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету фізики (1,5 год.). Таким чином, в інваріантній складовій з математики закладено 3 год., з фізики – 4,5 год;
- у 11 класі техніко-технологічного профілю в галузі інформаційній зменшено кількість годин із фізичної культури (1 год.), біології (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету математики (1,5 год.). Таким чином, в інваріантній складовій з математики закладено 4,5 год., з інформатики – 4 год;
- у 11 класі природничо-математичного профілю в галузі фізико-математичній зменшено кількість годин із фізичної культури (1 год.), біології (0,5 год.). За рахунок цих годин збільшено кількість часу на вивчення профільного предмету фізики (1 год.), математики (0,5 год.). Таким чином, в інваріантній складовій з математики закладено 3,5 год., з фізики – 5 год.

Враховуючи освітні потреби учнів, запит батьків, кадрове забезпечення та матеріально-технічну базу, заклад освіти ухвалив рішення про розподіл годин для формування **техніко-технологічного профілю в галузі інформаційній** у 10-11 класах: алгебра – 5 год., геометрія – 3 год., інформатика – 4 год.; у **природничо-математичному профілі в галузі фізико-математичній** у 10-11 класах: алгебра – 5 год., геометрія – 3 год., фізика – 5 год. Крім того у 10-11-х класах за рахунок варіативної складової довантажено 0,5 годин на викладання предмету «Захист України», тому загальна кількість годин з цього предмету склала 2 год. Викладання предмету «Захист України» проводиться у базовій школі з вивчення предмету «Захист України. Основи військової справи» (для хлопців) та базовій школі з вивчення предмету «Захист України. Основи медичних знань» (для дівчат) за схемою: I семестр – учні 11-х класів, II семестр – учні 10-х класів.

З метою уникнення одногодинного тижневого вивчення певного предмета або курсу закладом освіти обрано наступний розподіл годин тижневого навантаження

для вивчення окремих предметів:

Навчальний предмет	клас	За планом (год/тижд.)	Фактично (год/тижд.)	
			I семестр	II семестр
Мистецтво	8	0,5	-	1
Основи здоров'я	8	0,5	1	-
Історія України	8	1,5	2	1
Мистецтво	9	0,5	1	-
Історія України	9	1,5	1	2
Географія	9	1,5	2	1
Основи здоров'я	9	0,5	-	1
Біологія	10	1,5	1	2
Хімія	10	1,5	2	1
Географія	10	1,5	1	2
Історія України	10	1,5	2	1
Біологія	11	1,5	2	1
Історія України	11	1,5	1	2

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань Наукового ліцею. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їхніх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Розділ 6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Згідно з Законом «Про освіту» та з метою повної загальної середньої освіти є актуальним всебічний розвиток, виховання та соціалізація особистості, яка здатна до

життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення та навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Результатами навчання в Науковому ліцеї через опанування учнями 8-11 класів навчальних програм з предметів, що уособлюють всі освітні галузі, є формування **ключових компетентностей**, які структуруються за такими компонентами:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: спілкуватися за проблематикою предмету сучасною науковою мовою з використанням усталених термінів та понять; ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні математичну та фізичну термінологію, а також термінологію з інших предметів; чітко та однозначно, лаконічно та зрозуміло формулювати судження та аргументувати їх, доводити правильність тверджень; готувати та представляти повідомлення, доповіді та реферати, презентувати результати проектної діяльності; уникати невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: виявляти ставлення та відзначати роль вітчизняної науки та її видатних представників; цінувати наукову українську мову; об'єктивно оцінювати інформаційні наукові новини, зокрема, з найбільш актуальних напрямів сучасної математичної та фізичної науки; розуміти важливість чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники та посібники, електронні освітні ресурси, віртуальні лабораторії, означення понять, формулювання властивостей, доведення правил та теорем.</p>

2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: оперувати найбільш вживаними в міжнародній практиці математичними та фізичними термінами; користуватися іншомовними джерелами як додатковими під час виконання навчальних завдань та проектів; спілкуватися іноземною мовою з використанням числівників, математичних понять і найуживаніших термінів; ставити запитання, формулювати проблему; зіставляти математичний термін чи буквене позначення з його походженням з іноземної мови, правильно використовувати математичні терміни в повсякденному житті; представляти результати проектної діяльності в міжнародному науковому та освітньому просторі; брати участь в міжнародних математичних та фізичних конкурсах; обговорювати науково-навчальні проблеми з використанням інформаційних ресурсів з учнями інших країн; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; усвідомлювати важливості вивчення іноземних мов для розуміння математичних та фізичних термінів і позначень, пошуку інформації в іншомовних джерелах; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні</p>
---	-------------------------------	--

		тексти, зокрема тексти іноземною мовою з використанням статистичних даних, математичних термінів.
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією, геометричними об'єктами на площині та у просторі; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях; застосовувати математичний апарат для розв'язування фізичних та астрономічних задач, обґрунтування та доведення тверджень; опрацювання, інтерпретації, оцінювання результатів експериментів і спостережень; побудови графіків фізичних процесів; моделювання фізичних та астрономічних явищ у формі математичних рівнянь і співвідношень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: інформаційні джерела, що містять розрахункові та експериментальні завдання, розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі і які можна розв'язати засобами математики; будувати та досліджувати природні явища і процеси; добирати методи та засоби дослідження природних явищ, адекватні поставленим завданням; планувати та реалізовувати фізичні та астрономічні спостереження й експеримент, фіксувати та опрацьовувати й правильно інтерпретувати та оцінювати їх результати; послуговуватися технологічними пристроями, розуміти принцип дії та будову сучасної техніки,</p>

		<p>приладів та обладнання на основі фізичних та математичних знань.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій; оцінювання сучасних досягнень природничих наук та перспективи їх подальшого розвитку; формулювання оціночних судження та пропонування шляхи вирішення науково-освітніх завдань. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: сучасна наукова-популярна інформація; матеріали та результати конкурсів дослідницьких робіт; графіки та діаграми, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: використовувати інформаційні системи для швидкого та цілеспрямованого пошуку інформації; визначати можливі джерела інформації, відбирати необхідну інформацію, оцінювати, аналізувати, перекодовувати інформацію; структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень; користуватися сучасними гаджетами як інструментальними та вимірювальними засобами; працювати з віртуальними лабораторіями, програмами-симуляторами;</p> <p>Ставлення: дотримання етичних норм під час роботи з інформаційними ресурсами; критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних та фізичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: електронні освітні ресурси та віртуальні лабораторії (візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів)</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою</p>

		<p>навчальну діяльність, визначати цілі навчальної діяльності в короткотерміновому та довготерміновому періодах; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; здійснювати самостійний пошук інформації з використанням різних видів джерел; виділяти головне в опрацьованій інформації; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; критичне оцінювання власних досягнень та прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальна та науково-популярна література; електронні освітні ресурси.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання; організовувати колективну роботу над виконання навчальних проєктів, розподіляти завдання між членами групи; виявляти ініціативу та відповідальність під час групової роботи над навчальними задачами.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших; співвідношення очікуваних результатів та необхідних для їх досягнення ресурсів; усвідомлення досяжності поставлених цілей як результату наполегливої праці.</p> <p>Навчальні ресурси: інформація про використання сучасних наукових досягнень у промисловості та виробництві; завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>

8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: аналізувати значення досягнень вітчизняної природничої науки для розвитку української держави; пропонувати шляхи підвищення рівня соціального розвитку на основі сучасних фізико-математичних знань; висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; дотримуватися принципів демократичності та відповідальності під час роботи в групі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет, користуючись математичними методами; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись, зокрема, на математичні дані; працювати у соціальних проектах.</p> <p>Ставлення: усвідомлення пріоритетності загальнолюдських цінностей та соціальних інтересів при вирішенні наукових, економічних та технологічних проблем; ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні і соціальні проекти, завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: пояснювати взаємовплив природничих наук та образотворчого, музичного, літературного мистецтва; наводити приклади творчої діяльності видатних українських та зарубіжних учених-фізиків, математиків і астрономів у різноманітних галузях культури та мистецтва; грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем</p>

		<p>тощо); здійснювати необхідні розрахунки для встановлення пропорцій, відтворення перспективи, створення об'ємно-просторових композицій; унаочнювати математичні моделі, зображати фігури, графіки, рисунки, схеми, діаграми.</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства; усвідомлення взаємозв'язку математики та культури на прикладах з архітектури, живопису, музики та ін.; розуміння важливості внеску математиків у загальноосвітню культуру.</p> <p>Навчальні ресурси: твори мистецтва, бібліографічні матеріали про життя та діяльність учених-фізиків, математиків та астрономів; математичні моделі в різних видах мистецтва, задачі про золотий переріз</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: визначати чинники та фактори, які порушують екологічну рівновагу в природі та побуті; аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>використовувати отримані знання для зменшення негативного впливу сучасної техніки та технології на себе та оточуючих, забезпечення здорового способу життя; долучатися до заходів і проєктів щодо відновлення довкілля; дотримуватися правил екологічної поведінки.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>усвідомлення актуальності екологічних проблем у сучасному світі та необхідність їх невідкладного вирішення; виявлення</p>

		<p>готовності практичними діями (через участь у проектах, житті громади) сприяти вирішенню екологічних проблем вулиці, міста, країни.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>
--	--	---

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Наскрізнi лінії. Наскрізнi змістові лінії, заявлені в освітній програмі закладу освіти, є засобом інтегрування навчального змісту, корелюються з окремими ключовими компетентностями й сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій учня, що визначають його поведінку в життєвих ситуаціях.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямовані на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з</p>

	<p>реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
---	--

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються міжпредметні, класові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу й роботу гуртків.

Розділ 7. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Завдання кожного педагога при підготовці до сучасного уроку – знаходити найбільш ефективні шляхи удосконалення навчального процесу, підвищувати зацікавленість учнів і зростання успішності учнів. У зв'язку з цим прагненням педагогів підвищувати якість навчання розширився діапазон застосування в педагогічній практиці сучасних освітніх технологій.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість

навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й за можливості створювати умови для самостійного здобутого нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу й формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також передбачені навчальні екскурсії, виїзний табір, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття, залік, співбесіда. Для підготовки до заліків та іспитів проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Учителями Наукового ліцею створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання та інше.

Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їхнє активне використання учнями.

Воєнний стан в Україні та наслідки пандемії коронавірусної хвороби (Covid-19) і введення карантинних заходів у освітній процес зумовили необхідність активного упровадження моделі «змішаного навчання» - поєднанні традиційних підходів та онлайн-навчання, спрямованого на отримання та закріплення на практиці знань у процесі самостійної роботи учнями.

В освітньому процесі у Науковому ліцеї частково практикується різновид «змішаного навчання» - модель навчання «перевернутий клас», особливістю якого є те, що засвоєння нового матеріалу учнями відбувається самостійно (під час перегляду навчальних відеоматеріалів, ілюстрацій або інформаційних ресурсів,

проходження тестів та вправ на початкове засвоєння теми), а під час роботи в класі учні разом з вчителем виконують завдання з даної тематики, поглиблюючи знання вивченого матеріалу (розв'язують практичні задачі, виконують дослідницькі завдання тощо).

Забезпеченню рівного доступу кожного учасника до якісної освіти є дистанційні форми навчання. У закладі освіти єдиною електронною платформою для впровадження дистанційного навчання є G Suite for Education, наявність якої спрощує роботу вчителів і учнів, робить її чіткою, дає можливість раціонально розподілити час. Крім того, наявність електронної освітньої платформи дає можливість простежити комунікацію учителя і учнів, адже дистанційне навчання неможливе без консультування, необхідної підтримки учнів.

В умовах застосування технологій дистанційного і змішаного навчання вчителі розробляють відповідні електронні освітні ресурси для опрацювання учнями. Зміст освітнього контенту, що розробляється/використовується вчителем, спрямований на оволодіння учнями ключовими компетентностями.

Завдання, які пропонуються учням в умовах використання технологій дистанційного навчання, містять ретельні роз'яснення їх виконання, критерії оцінювання результатів навчання. Наявність критеріїв оцінювання дає можливість простежити індивідуальну освітню траєкторію учня, підвищити рівень відповідальності за результати власної роботи.

Особлива увага звертається на зміст завдання для самостійного опрацювання учнями. Тільки наявність практичної складової у завданнях буде мотивувати учня до навчальної діяльності, не призведе до зниження іміджу змішаного навчання.

Технології змішаного навчання дають можливість простежувати індивідуальну освітню траєкторію учнів. В умовах віддаленого навчання учні можуть самостійно обирати швидкість опанування навчального матеріалу, вчитель може готувати індивідуальні завдання для учнів.

У ході розроблення електронних освітніх ресурсів під час організації дистанційної роботи при змішаному навчанні вчитель може використовувати вже створені освітні ресурси або розробляти їх власноруч. Звісно, коли вчитель

власноруч розробляє освітній контент для учнів, це свідчить про високий рівень освітньої діяльності. Адже у випадку самостійного розроблення ресурсів учитель враховує особливості учнів, розуміє, на чому акцентувати увагу. В освітньому електронному контенті може бути поєднання освітніх ресурсів, створених самостійно вчителем з використанням уже готових освітніх ресурсів. У ході розроблення/використання електронних освітніх ресурсів вчитель запозичує дещо або використовує вже розроблені ресурси. Тому звертається увага на наявність вказаних запозичених джерел або посилання на автора, чий освітній ресурс використовується.

Електронні освітні ресурси, які розробляються вчителем, спрямовані на формування суспільних цінностей учнів. Важливо, щоб це формування не обмежувалось, тільки одним предметом, а простежувалося в усіх навчальних предметах.

Одним із сучасних підходів організації освітнього процесу, що поєднує в собі міждисциплінарний, міжгалузевий і проєктний підходи є STEM-навчання.

Якісно та продуктивно вирішувати педагогічні задачі під час STEM- навчання допомагає інтеграція навчального процесу. Актуальність даного процесу зумовлена можливістю сформулювати уявлення цілісності об'єктивного світу, використанням проблемних ситуацій, що спонукає учнів досліджувати нові фактори й явища шляхом збільшення інформативності матеріалу, його практичного значення.

Відповідно, інтегрований урок/заняття – це спеціально організований урок/заняття, мета якого може бути досягнута при об'єднанні ґрунтовних знань з різних предметів й спрямована на вирішення проблеми синтезу навколишнього середовища у прикладному аспекті. Структура інтегрованих уроків/занять відрізняється: чіткістю, компактністю, стислістю, логічною взаємообумовленістю навчального матеріалу на кожному етапі уроку, значною інформативною місткістю матеріалу.

Інтегровані уроки/заняття є найважливішою частиною системи міжпредметних зв'язків. Основними структурними компонентами такого уроку/заняття є визначення проблеми; створення моделі дослідження; проведення дослідження;

аналіз та інтерпретація даних; моделювання різних альтернатив рішення, вибір оптимального рішення та його реалізація.

Найбільш актуальними типами інтегрованих уроків є урок формування нових знань (урок-подорож, урок-дослідження, урок-екскурсія, мультимедіа-урок, проблемний урок), урок формування нових вмінь і навичок (урок-практикум, урок-гра, урок-подорож), урок узагальнення та систематизації знань (ігри, конкурси, вікторини, урок-екскурсія, урок-аналіз контрольних робіт, урок-бесіда). Такі уроки створюють більше можливостей для вирішення сучасних навчально-методичних завдань.

У впровадженні STEM-навчання щодо принципу інтеграції актуальною є проектна діяльність. Виконання STEM-проектів передбачає інтегровану дослідницьку, творчу діяльність учнів, спрямовану на опанування методів наукового пізнання та їх практичній реалізації, зокрема в повсякденній діяльності, пошук способів вирішення проблем, критичного оцінювання

У Науковому ліцеї розгорнуто STEM-лабораторію – навчальний кабінет з фізики, який оснащений сучасними засобами навчання та обладнанням для залучення здобувачів освіти до навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності відповідно стандартів освіти, освітніх та навчальних програм з використанням проектних технологій в освітньому процесі.

Розділ 8. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.
- оновлення методичної бази освітньої діяльності.

8.1. Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Для здійснення освітнього процесу в технічному ліцеї сформовано стабільний педагогічний колектив. Кількість педагогічних працівників – 38, з них:

- 1 – кандидат фізико-математичних наук;
- 26 – спеціалісти вищої категорії;
- 5 – спеціалістів I категорії;
- 3 – спеціалісти II категорії;
- 4 – спеціалісти.

Мають педагогічне звання «вчитель-методист» – 17 вчителів, «старший вчитель» – 1 викладач; мають почесне звання «Відмінник освіти України» – 1 вчитель. Дипломанти конкурсу «Учитель року» – 3 вчителів.

Викладачів Наукового ліцею нагороджено почесними грамотами:

- Почесна грамота МОІН України – 5 вчителів;
- Почесна Грамота Дніпропетровської облдержадміністрації – 3 вчителів;
- Подяка Дніпропетровської обласної держадміністрації – 3 вчителів;
- Почесна грамота Департаменту (Головного управління) освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації – 144 (32 вчителів);
- Відзнака міського голови – 4 вчителів;
- Подяка міського голови – 17 (13 вчителів);
- Почесна Грамота виконкому Кам'янської міської ради – 6 вчителів;
- Подяка департаменту з гуманітарних питань (УОІН) міської ради – 11 (9 вчителів).

Специфіка педагогічних кадрів КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» визначається високим рівнем професіоналізму, великим інноваційним потенціалом, орієнтацією на успіх у професійної діяльності, у розвитку творчих здібностей. Усі вчителі володіють сучасними освітніми технологіями. Педагоги мають успішний досвід розробки й впровадження інноваційних проєктів і програм, уміють здійснювати моніторинг експериментальної діяльності та рефлексивний аналіз її ходу і результатів. До числа сильних сторін закладу освіти слід віднести високу теоретичну підготовку педагогів, існування в шкільного співтовариства позитивного досвіду здійснення інноваційних перетворень у навчально-виховному процесі, наявність ефективної науково-методичної підтримки зусиль вчителів в удосконаленні освітньої діяльності, сприятливий морально-психологічний клімат у педагогічному колективі, високий рівень освітньої підготовки випускників ліцею.

Творчий колектив вчителів Наукового ліцею і викладачів Дніпровського державного технічного університету має певний досвід роботи з питань видання науково-методичного комплексу з математики та фізики. Педагогічний колектив Наукового ліцею є дипломантом Міжнародних виставок навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні» (2001-2024рр.) та Міжнародних форумів «Інноватика в сучасній освіті» (2009-2024рр.). За створення авторської моделі профільного навчання педагогічного колективу ще технічного ліцею та її успішну презентацію на 11-й Міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні – 2008» у номінації «Школа майбутнього-стратегічний напрям розвитку освітнього середовища» технічний ліцей був нагороджений **срібною медаллю**. На XIV Міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні – 2011» за багаторічну інноваційну педагогічну діяльність з модернізації освіти в Україні технічний ліцей був удостоєний почесного звання «Лідер сучасної освіти». На III Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2012» заклад отримав **срібну медаль** у номінації «Соціальне партнерство у контексті розвитку сучасного навчального закладу: професійно-технічної та загальної середньої освіти». На Дев'ятій міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» (24-26 жовтня 2017р., м. Київ) отримав **золоту медаль** у номінації

«STEM-освіта: від уроку до інновації». На Десятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2018» (15-17 березня 2018р., м. Київ) отримав **золоту медаль** у номінації «Застосування інноваційних технологій STEM-навчання в аспекті розвитку здібностей вихованців, учнів і молоді». На XI Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2020» (12-14 березня 2020р., м. Київ) отримав **срібну медаль** у номінації «Упровадження внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти у закладі загальної середньої освіти». На XIII Міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» (20-22 жовтня 2021р., м. Київ) отримав **золоту медаль** у номінації «Упровадження в освітню діяльність інноваційних проєктів, моделей, систем, технологій, методик, що спрямовані на підвищення якості освіти». На XIII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2022» (2022р., Київ) отримав **золоту медаль** у номінації «STEM-проєкт: від ідеї до втілення». На XIV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2023» (17-19 травня, 2023р., Київ) отримав **золоту медаль** у номінації «Інтеграція освіти та науки України у європейський простір: здобутки, проблеми, перспективи». На XV Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» (27-29 березня 2024р., Київ) заклад здобув **золоту медаль** у номінації «Педагогічні засоби подолання освітніх втрат і збереження якості освіти в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України».

8.2. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Комунальний заклад «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» з українською мовою навчання працює за навчальними програмами для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН України № 804 від 07.06.2017, № 1407 від 23.10.2017, № 236 від 21.02.2019), навчальними програмами для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (затверджені наказами МОН України №1407 від 23.10.2017, № 1539 від 24.11.2017) (додаток 5, додаток 6).

Частиною освітньої програми є інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності закладу освіти (додаток 7).

8.3. Форми моніторингу та оцінка якості освіти

Рівень досягнень учнів вивчається: шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі ліцеїстів у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН України; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО (НМТ).

У Науковому ліцеї успішно функціонує система моніторингу освітнього процесу, яка є важелем управління навчально-виховним процесом. Моніторинг у ліцеї виконує інформаційну, діагностичну, навчальну, виховну, розвиваючу, коригувальну, організаційно-управлінську функції. Система моніторингу має основні складові:

- моніторинг організації освітнього процесу;
- моніторинг рівня навчальних досягнень учнів;
- моніторинг професійної майстерності вчителів;
- моніторинг роботи з обдарованими учнями;
- моніторинг психологічного стану та збереження здоров'я.

Система та механізми внутрішнього моніторингу визначаються спеціальним Положенням про внутрішній моніторинг якості освіти та Програмою проведення внутрішнього моніторингу якості освіти, які схваленим педагогічною радою (протокол №1 від 28.08.2023).

8.4. Оцінювання прогресу навчальних досягнень учнів

Принципи та критерії оцінювання рівня та прогресу навчальних досягнень учнів

Базові принципи оцінювання

Оцінка навчальних досягнень учнів, які навчаються за превентивними програмами, є однією з найважливіших і водночас найскладніших проблем. З одного боку, завжди треба пам'ятати, що справжню оцінку з цього предмета дитині поставить життя, з другого— оцінка була і є одним з дієвих інструментів у руках

учителя.

Чимало проблем, традиційно пов'язаних з оцінкою у навчанні здорового способу життя, виникало через незрозумілі цілі й неправильно визначені вимоги до результатів навчання, застосування невідповідних інструментів та ігнорування інших, крім учителя, суб'єктів оцінювання. Унаслідок цього учні сприймають таке навчання як «нудьгу й примус».

Викладаючи превентивні програми, курси, ліцейні предмети, оцінювати потрібно не лише теоретичні знання учнів, а також їхню поведінкову (соціально-психологічну) компетентність, яка передбачає баланс знань, умінь, ставлень (психологічних установок) та поведінки (або намірів). При цьому оцінювання має ґрунтуватися на таких принципах:

- Позитивний підхід. Оцінка орієнтується на рівень досягнень і прогрес учня, не наголошуючи на рівні його невдач. Академічна оцінка має бути позитивною або не треба ставити її взагалі. Ця теза ґрунтується на тому, що для досягнення реального впливу на формування здорової поведінки учня акцент повинен здійснюватися на стимулювальну й мотиваційну функції оцінки.
- Чітке визначення результатів навчання. Визначення очікуваних результатів навчання має відповідати критеріям SMART (конкретність, можливість перевірки, досяжність, відповідність цілям і завданням, достатність часу на вивчення).
- Багатовимірність. Оцінюватися мають одночасно всі визначальні складники поведінкової компетентності учнів: знання і вміння їх застосовувати; емоційно - ціннісне ставлення до себе, інших людей і навколишньої дійсності; сформованість конкретних умінь і навичок здорової і безпечної поведінки; фактична поведінка в реальних життєвих ситуаціях.
- Урахування індивідуальних стилів навчання. Оцінка результатів має здійснюватися з урахуванням домінантних стилів навчання учнів (візуального, слухового, тактильного), а також з урахуванням різних видів компетентностей (мовної, логічної, музичної, просторово-візуальної, кінестетичної, внутрішньої та міжособистісної).

- Адекватність інструментів. Система інструментів оцінювання (методів і процедур) має відповідати навчальним завданням, об'єктам і суб'єктам оцінки, стилям навчання учнів і функціям оцінювання.
- Дотримання балансу суб'єктів оцінювання. Сучасна концепція оцінювання передбачає, що тільки 20 % оцінювання здійснює вчитель, 50 % – сам учень і 30 % відбувається через взаємооцінювання.

Критерії адекватного оцінювання

Щоб бути оцінюванню адекватним і мотивуючим, оцінка знань учнів має відповідати таким критеріям:

- мати в основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів;
- дозволяти легко досягти й перевищити ці результати;
- давати змогу показати свої досягнення різними способами;
- заохочувати учнів апробувати моделі поведінки без ризику отримати за це негативну оцінку;
- розвивати позитивне ставлення до самого себе, впевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовувати самооцінку і взаємну оцінку як важливий елемент навчання;
- надавати зворотний зв'язок учням і вчителю.

Умови застосування інструментарію оцінювання

Існує величезна кількість інструментів, які можна використовувати для оцінки компетентності учнів на рівні детермінанту поведінки (знань, ставлень, умінь). Застосовуючи ці інструменти для оцінки рівня і змін у детермінантах поведінки, потрібно враховувати таке:

- Використання тільки одного з інструментів не дає змоги зробити висновок про вплив навчання на всі складники поведінкової компетентності учнів. Тому варто застосовувати не менше чотирьох інструментів, кожен з яких є найбільш адекватним для оцінки відповідного об'єкта знань, ставлень, умінь, намірів і поведінки.

- Одні види інструментів краще підходять для оцінки знань, другі – для оцінки ставлень, треті – вмінь або поведінки. Треба також враховувати, що учні природно використовують властиві їм домінуючі стилі сприймання і навчання: візуальний, слуховий і тактильний. Варто пам'ятати, що в учнів різною мірою розвинені базові компетентності: лінгвістична, логічна, музична, візуально-просторова, кінестетична, персональна, міжособистісна. Тому відібрані вчителем інструменти мають бути релевантними об'єктам оцінки й індивідуальним особливостям учнів.
- Щоб зробити суб'єктивні висновки, дуже важливо отримувати інформацію від різних груп (суб'єктів оцінювання): вчителів, самих учнів, їхніх ровесників та інших осіб. Кожна така група може мати дещо різні погляди на те, що є ефективними поведінковими навичками, що впливає на зміну поведінки або як саме інтерпретувати різні уявлення. Облік інформації з різних джерел є класичною вимогою сучасного оцінювання (так званий триангуляційний метод підвищення надійності). Крім того, самооцінка розвиває в учнів здатність до самоаналізу, цілепокладання та аналізу власних досягнень. Спочатку учень визначає, чого він хотів би досягти, проміжні результати (етапи досягнення), а в кінці – оцінює, як йому вдалося це здійснити. Якщо оцінюють однолітки, то акцент робиться на спостереженні й отриманні зворотного зв'язку. Сучасна концепція оцінювання передбачає, що тільки 20 % оцінки здійснює вчитель, 50% – сам учень, а 30 % відбувається через взаємооцінювання однолітками.

Опис інструментарію оцінювання

У Науковому ліцеї упроваджуються інструментарії оцінювання, що впливають на навчання на знання, уміння, ставлення і поведінку учнів.

1. Закриті запитання – тести, розроблені вчителем, або стандартизовані переліки запитань на кшталт:

- «так / ні / не знаю»;
- «згоден / частково / не згоден»;
- доповнення пропозицій;

- установлення відповідностей;
- вибір правильних або неправильних відповідей тощо.

Закриті запитання ефективні в оцінюванні рівня знань, оскільки вчителів легко сформулювати кількісні показники, за якими можна порівнювати навчальні результати учнів. Однак цей вид запитань не дозволяє оцінити вміння застосовувати знання.

Цей метод також застосовують для оцінки вмінь, ставлень і намірів. Але якщо у процесі тестування не забезпечується анонімність, треба бути дуже обережним в інтерпретації отриманих результатів, особливо щодо ставлень та намірів. Річ у тому, що учні намагаються відповідати так, як від них очікують, а не так, як вони думають і роблять насправді. Тому рекомендується анонімне тестування з подальшим опрацюванням результатів в узагальненому вигляді для цілого класу.

2. Відкриті запитання дають змогу з'ясувати вміння учня не тільки згадувати, а й застосовувати знання і обґрунтовувати свою відповідь. Крім того, відкриті запитання застосовують для з'ясування вмінь і ставлень учнів до певної проблеми, об'єкта чи явища.

3. Шкала – найкорисніший інструмент для оцінки ставлень. Для цього учням пропонується вказати ступінь своєї згоди або незгоди з конкретним твердженням. Наприклад, учням пропонується твердження: «Вживати пиво в підлітковому віці небезпечно для здоров'я». Своє ставлення пропонується висловити, вибравши один із варіантів відповідей: «абсолютно не згоден», «не згоден», «не впевнений», «згоден», «цілком згоден». Шкалу застосовують також для оцінки учнями своїх поведінкових умінь і навичок, враховуючи при цьому рівень їхньої впевненості у здатності діяти в обраний спосіб.

4. Поведінкові наміри – учневі пропонується оцінити ймовірність того, як він буде поводитися відповідно до того, що сказано у запитанні. Наприклад, для відповіді на запитання: «Я не хочу мати статевих стосунків на цьому етапі свого життя» учень має вибрати один із варіантів відповіді: «повністю погоджуюся», «частково погоджуюся», «частково не погоджуюся», «повністю не погоджуюся». В інших варіаціях цього методу наводиться конкретна життєва ситуація та перелік можливих варіантів поведінки. Учневі пропонується вибрати той варіант поведінки,

який найбільш прийнятний для нього. Численні дослідження свідчать, що існує тісний взаємозв'язок між намірами і реальною поведінкою. Тому цей метод є найкращим для оцінки впливу навчання на реальну поведінку за умови, якщо тестування проводять в анонімній формі.

Інтерв'ю – відповіді на запитання у структурованій або неструктурованій формі. Застосовуються для оцінки знань, умінь і ставлень. Відрізняються від тестів тим, що вчитель під час інтерв'ю отримує інформацію і невербальними каналами. Недоліком є те, що інтерв'ю вимагає набагато більше часу.

6. *Рольові ігри і моделювання* – корисний інструмент як для відпрацювання поведінкових умінь, так і для їх оцінки.

7. *Спостереження* дає надійну інформацію про знання, ставлення, поведінкові вміння і реальну поведінку, але вимагає більше часу.

8. *Дебати* дають змогу оцінити ставлення до певної проблеми, а також вміння дискутувати з повагою до опонента, навички самоконтролю, толерантність, логічне і творче мислення.

9. *Презентації, проекти* демонструють знання змісту і здатність логічно мислити, аналізувати, доводити, мотивувати. Проекти можуть бути теоретичними (науково-пошукові роботи, дослідження) або практичними (випуск наочної агітації, розробка фото- і відеопрезентацій, рольові ігри, сценічні вистави тощо).

10. *Творчі методи, або стимульовані активності*, – спосіб оцінити знання, ставлення, вміння, навички учнів, використовуючи їх творчий потенціал. Це можуть бути:

- портфоліо – збірник творчих робіт учня за певний період. Наприклад, у портфоліо можна включити аналіз статті, відповіді на листи, есе на задані вчителем теми;
- плакати у вигляді символів або піктограм, які, наприклад, свідчать про знання прав дитини;
- тематичний колаж або альбом, виготовлений з ілюстрованих журналів, картки з тестами або ситуаціями для інтерактивних ігор;
- пам'ятка із вивченої теми;

- вірш, пісня, сценарій гри або вистави, які стосуються теми заняття.

Релевантність інструментарію оцінювання

Наведена нижче таблиця ілюструє найчастіше використовувані інструменти оцінювання та їх релевантність для оцінки знань, умінь, ставлень і поведінки. Великий знак «X» означає, що інструмент є найбільш корисним для оцінки відповідної складової поведінкової компетентності, а знак «x» – що він просто корисний.

Вид інструментарію оцінки	Важливість для оцінки			
	Знання	Уміння	Ставлення	Поведінка
Закриті запитання	X	x	x	X
Відкриті запитання	X	x	x	
Шкали		x	X	
Поведінкові наміри				X
Інтерв'ю	X	x	X	
Рольові ігри і моделювання	x	X	x	
Спостереження	x	X	x	X
Дебати	x	X	x	X
Презентації, проекти	x	X	x	X
Творчі методи, або такі що стимулюють активність	x	X	X	

Система та механізми оцінювання в Науковому ліцеї визначаються спеціальним Положенням про оцінювання здобувачів освіти в КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» Кам'янської міської ради (протокол №1 від 28.08.2023).

Додаток 1.1
до Освітньої програми
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР

КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» КМР
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2024 - 2025 навчальний рік у 8-А, 8-Б, 8-Г класах

№ з/п	Навчальні предмети	Профіль								
		техніко-технологічний			природничо- математичний природничо-математичний					
		Галузь								
		інформаційна			фізико-математична			біохімічна		
		Кількість годин на тиждень								
		8-А			8-Б			8-Г		
ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА		план	додат. год	факт	план	додат. год	факт	план	додат. год	факт
1.	Українська мова	2		2	2		2	2		2
2.	Українська література	2		2	2		2	2		2
3.	Іноземна мова (англ.)	2		2	2		2	2		2
4.	Зарубіжна література	2	-1	1	2	-1	1	2	-1	1
5.	Історія України	1,5		1,5	1,5		1,5	1,5		1,5
6.	Всесвітня історія	1		1	1		1	1		1
7.	Основи правознавства	-		-	-		-	-		-
8.	Мистецтво	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5
9.	Алгебра	2	+2,5	4,5	2	+2,5	4,5	2	+2	4
10.	Геометрія	2	+1	3	2	+1	3	2		2
11.	Біологія	2		2	2		2	2	+2	4
12.	Географія	2		2	2		2	2		2
13.	Фізика	2		2	2	+2	4	2		2
14.	Хімія	2		2	2		2	2	+1,5	3,5
15.	Трудове навчання	1		1	1		1	1		1
16.	Інформатика	2	+2	4	2		2	2		2
17.	Основи здоров'я	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5
18.	Фізична культура	3		3	3		3	3		3
Години на вивчення спеціалізованих предметів, курсів		3,5			3,5			3,5		
Разом		30,5 + 3,5 = 34			30,5 + 3,5 = 34			30,5 + 3,5 = 34		
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття		2			2			2		
1	Геометрія		0,5			0,5			1	
2	Хімія		-			-			0,5	
3	Спецкурс (фізика)		-			0,5			-	
4	Спецкурс (інформатика)		0,5			-			-	
5	Спецкурс (математика)		1			1			-	
6	Спецкурс (біохімія)		-			-			0,5	

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів з 5-денним робочим тижнем	33	33	33
ВСЬОГО (без урахування поділу класів на групи)	36	36	36

Додаток 1.2
до освітньої програми
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР

КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» КМР
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2024 - 2025 навчальний рік у 8-В класі

№ з/п	Навчальні предмети	Профіль		
		техніко-технологічний / природничо-математичний		
		Галузь		
		<i>інформаційна / фізико-математична</i>		
		Кількість годин на тиждень		
		8-В клас		
ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА		план	додаткові години	факт
1.	Українська мова	2		2
2.	Українська література	2		2
3.	Іноземна мова (англ.)	2		2
4.	Зарубіжна література	2	-1	1
5.	Історія України	1,5		1,5
6.	Всесвітня історія	1		1
7.	Основи правознавства	-		-
8.	Мистецтво	1	-0,5	0,5
9.	Алгебра	2	+2,5	4,5
10.	Геометрія	2	+1	3
11.	Біологія	2		2
12.	Географія	2		2
13.	Фізика	2	+1	3
14.	Хімія	2		2
15.	Трудове навчання	1		1
16.	Інформатика	2	+1	3
17.	Основи здоров'я	1	-0,5	0,5
18.	Фізична культура	3		3
Години на вивчення спеціалізованих предметів, курсів		3,5		
Разом		30,5 + 3,5 = 34		
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття		2		
1	Алгебра		0,5	
2	Хімія		-	
3	Спецкурс (інформатика)		0,5	
4	Спецкурс (математика)		1	
5	Спецкурс (біохімія)		-	
Гранично допустиме навчальне навантаження учнів з 5-денним робочим тижнем		33		

ВСЬОГО (без урахування поділу класів на групи)	36
---	-----------

Додаток 2
до Освітньої програми
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР

КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» КМР
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2024 - 2025 навчальний рік у 9-х класах

№ з/п	Навчальні предмети	Профіль								
		техніко-технологічний			природничо- математичний природничо-математичний					
		Галузь								
		інформаційна			фізико-математична			біохімічна		
		Кількість годин на тиждень								
		9-А			9-Б, 9-В			9-Г		
ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА		план	додат. год	факт	план	додат. год	факт	план	додат. год	факт
1.	Українська мова	2	+1	3	2	+1	3	2	+1	3
2.	Українська література	2		2	2		2	2		2
3.	Іноземна мова (англ.)	2		2	2		2	2		2
4.	Зарубіжна література	2	-1	1	2	-1	1	2	-1	1
5.	Історія України	1,5		1,5	1,5		1,5	1,5		1,5
6.	Всесвітня історія	1		1	1		1	1		1
7.	Основи правознавства	1		1	1		1	1		1
8.	Мистецтво	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5
9.	Алгебра	2	+2+1	5	2	+2+1	5	2	+2	4
10.	Геометрія	2	+1	3	2	+1	3	2		2
11.	Біологія	2		2	2		2	2	+1 +1	4
12.	Географія	1,5		1,5	1,5		1,5	1,5		1,5
13.	Фізика	3	-1	2	3	+1	4	3	-1	2
14.	Хімія	2		2	2		2	2	+2	4
15.	Трудове навчання	1		1	1		1	1		1
16.	Інформатика	2	+2	4	2		2	2		2
17.	Основи здоров'я	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5	1	-0,5	0,5
18.	Фізична культура	3	-1	2	3	-1	2	3	-1	2
Години на вивчення спеціалізованих предметів, курсів		3			3			3		
Разом		32 + 3 = 35			3 + 3 = 35			32 + 3 = 35		
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття		1			1			1		
1	Інформатика (факультатив)	0,5			-			-		
2	Математика (факультатив)	0,5			0,5			-		
3	Фізика (факультатив)	-			0,5			-		
4	Хімія (факультатив)	-			-			0,5		
5	Біологія (факультатив)	-			-			0,5		

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів з 5-денним робочим тижнем	33	33	33
ВСЬОГО (без урахування поділу класів на групи)	36	36	36

Додаток 3
до Освітньої програми
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР

КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» КМР
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2024 - 2025 навчальний рік у 10-х класах

№ з/п	Навчальні предмети	Профіль					
		природничо-математичний			техніко-технологічний		
		Галузь					
		фізико-математична			інформаційна		
		Кількість годин на тиждень					
		10-А, 10-В			10-Б		
БАЗОВІ ПРЕДМЕТИ		план	додат. години	факт	план	додат. години	факт
1.	Українська мова	2		2	2		2
2.	Українська література	2		2	2		2
3.	Зарубіжна література	1		1	1		1
4.	Іноземна мова (англ.)	2		2	2		2
5.	Історія України	1,5		1,5	1,5		1,5
6.	Всесвітня історія	1		1	1		1
7.	Громадянська освіта	2	-1	1	2	-1	1
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3		3	3	+1,5	4,5
9.	Біологія і екологія	2	-0,5	1,5	2	-0,5	1,5
10.	Географія	1,5		1,5	1,5		1,5
11.	Фізика і астрономія	3	+1,5	4,5	3		3
12.	Хімія	1,5		1,5	1,5		1,5
13.	Фізична культура	3		3	3		3
14.	Захист України	1,5		1,5	1,5		1,5
Разом		27		27	27		27
ВИБІРКОВО-ОБОВ'ЯЗКОВІ ПРЕДМЕТИ							
15.	Інформатика	2			2		
16.	Мистецтво	1			1		
Разом		3			3		
ДОДАТКОВІ ГОДИНИ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		8			8		
1.	Алгебра	3			2,5		
2.	Геометрія	2			1		
3.	Фізика	0,5			-		
4.	Захист України	0,5			0,5		
5.	Інформатика	-			2		
6.	Факультатив (інформатика)	-			1		
7.	Факультатив (математика)	1			-		
8.	Факультатив (англійська мова)	1			1		

Разом	8	8
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня з 5-денним робочим тижнем	33	33
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу класів на групи)	38	38

Додаток 4
до Освітньої програми
КЗ «Науковий ліцей імені
Анатолія Лигуна» КМР

КЗ «Науковий ліцей імені Анатолія Лигуна» КМР
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
на 2024 - 2025 навчальний рік у 11-х класах

№ з/п	Навчальні предмети	Профіль					
		природничо-математичний			техніко-технологічний		
		Галузь					
		фізико-математична			інформаційна		
		Кількість годин на тиждень					
		11-А, 11-Б, 11-В			11-Г		
БАЗОВІ ПРЕДМЕТИ		план	додат. години	факт	план	додат. години	факт
1.	Українська мова	2		2	2		2
2.	Українська література	2		2	2		2
3.	Зарубіжна література	1		1	1		1
4.	Іноземна мова (англ.)	2		2	2		2
5.	Історія України	1,5		1,5	1,5		1,5
6.	Всесвітня історія	1		1	1		1
7.	Громадянська освіта	-		-	-		-
8.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	+0,5	3,5	3	+1,5	4,5
9.	Біологія і екологія	2	-0,5	1,5	2	-0,5	1,5
10.	Географія	1		1	1		1
11.	Фізика і астрономія	4	+1	5	4		3+1
12.	Хімія	2		2	2		2
13.	Фізична культура	3	-1	2	3	-1	2
14.	Захист України	1,5		1,5	1,5		1,5
Разом		26		26	26		26
ВИБІРКОВО-ОБОВ'ЯЗКОВІ ПРЕДМЕТИ							
15.	Інформатика	2			2		
16.	Мистецтво	1			1		
Разом		3			3		
ДОДАТКОВІ ГОДИНИ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття		9			9		
1.	Алгебра	2			1		
2.	Геометрія	2,5			2,5		
3.	Астрономія	1			-		
4.	Захист України	0,5			0,5		
5.	Інформатика	-			2		
6.	Факультатив (фізика)	1			-		
7.	Факультатив (математика)	1			1		
8.	Факультатив(українська мова)	1			1		

9	Факультатив (інформатика)	-	1
Разом		9	9
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня з 5-денним робочим тижнем		33	33
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу класів на групи)		38	38

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня**

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Ким затверджено
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1.	Українська мова. 5 – 9 клас. Програма для закладів середньої освіти з українською мовою навчання	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
2.	Українська література. 5 – 9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
3.	Іноземна мова 5 – 9 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти. (5-9 класи)	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
4.	Зарубіжна література. 5-9 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
5.	Історія України. 5 -9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 698 від 03.08.2022
6.	Всесвітня історія. 5–9 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН

			України № 698 від 03.08.2022
7.	Основи правознавства. 9 клас. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
Освітня галузь «Мистецтво»			
8.	Мистецтво. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
Освітня галузь «Математика»			
9.	Математика. 8-9 класи. Навчальна програма для поглибленого вивчення математики у загальноосвітніх навчальних закладах	поглиблене вивчення	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 983 від 17.07.2013р.
Освітня галузь «Природознавство»			
10.	Біологія. 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
11.	Біологія. 6-9 класи. Навчальна програма для поглибленого вивчення біології у загальноосвітніх навчальних закладів.	поглиблене вивчення	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 983 від 17.07.2013р.
12.	Географія. 6-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.

13.	Фізика. 8-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням фізики	поглиблене вивчення	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 983 від 17.07.2013 р.
14	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
15.	Хімія. 6-9 класи. Навчальна програма для поглибленого вивчення хімії у загальноосвітніх навчальних закладів.	поглиблене вивчення	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 983 від 17.07.2013р.
Освітня галузь «Технології»			
. 16.	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
17	Креслення. 8-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	стандарт	Лист МОН України №22.1/12-Г-904 від 25.09.2018р.
18	Інформатика. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
19.	Інформатика. 5-9 класи. Навчальна програма для поглибленого вивчення інформатики у загальноосвітніх навчальних закладів.	поглиблене вивчення	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 491 від 10.05.2016р.
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
20.	Основи здоров'я. 5-9 класи. Навчальна	стандарт	«Затверджено

	програма для загальноосвітніх навчальних закладів		Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
21	Фізична культура. 5 – 9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	стандарт	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1015 від 11.07.2017 р.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня**

№ з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Ким затверджено
Освітня галузь «Мови і літератури»			
1.	Українська мова. 10– 11 кл. Програма для закладів середньої освіти.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017 р.
2.	Українська література. 10 – 11 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
3.	Зарубіжна література. 10-11 класи. Програма для закладів загальної середньої освіти.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
4.	Іноземна мова 10 – 11 класи. Навчальні програми для закладів загальної середньої освіти.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 804 від 07.06.2017р.
Освітня галузь «Суспільствознавство»			
5.	Історія України 10 -11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 698 від 03.08.2022р.
6.	Всесвітня історія 10 -11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти..	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 698 від 03.08.2022 р.
7.	Громадянська освіта. Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
Освітня галузь «Математика»			
8.	Математика. 10-11 класи. Навчальна	Профільн	«Затверджено Міністерством

	програма закладів загальної середньої освіти. Профільний рівень (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу).	ий рівень	освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
Освітня галузь «Природознавство»			
9.	Біологія і екологія. 10-11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017 р.
10.	Географія. Економіка. 10-11 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
11.	«Фізика 10-11» (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.	Профільний рівень	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1539 від 24.11.2017р.
12.	«Астрономія» 11 кл. (рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1539 від 24.11.2017р.
13.	Хімія 10-11 класи. Програма для закладів середньої освіти. Рівень стандарту	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
Освітня галузь «Технології»			
14.	Інформатика. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмету для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарт)	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
Освітня галузь «Мистецтво»			
15.	Мистецтво. 10-11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.
Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура»			
16.	Фізична культура. 10 – 11 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (рівень стандарту).	Рівень стандарту	«Затверджено Міністерством освіти і науки» наказ МОН України № 1407 від 23.10.2017р.

ВІДОМОСТІ
про інформаційне забезпечення
освітньої діяльності у сфері загальної середньої освіти

Забезпечення підручниками та навчальними посібниками, рекомендованими МОН

Клас	Найменування навчальної дисципліни	Автор підручника (навчального посібника)	Найменування підручника (навчального посібника)	Найменування видавництва, рік видання
8	Українська мова	Авраменко О.М.	Українська мова	Грамота, 2021
8	Українська література	Авраменко О.М.	Українська література	Грамота, 2021
8	Іноземна англійська мова	Буренко В.М.	Англійська мова (8-й рік навчання)	Ранок, 2016
8	Світова література	Ковбасенко Ю.І.	Зарубіжна література	Літера ЛТД, 2016
8	Історія України	Хлібовська Г.М.	Історія України	Астон, 2021
8	Всесвітня історія	Щупак І.Я.	Всесвітня історія	Оріон, 2021
8	Мистецтво	Кондратова Л.Г.	Мистецтво	Навчальна книга - Богдан, 2016
8	Алгебра	Мерзляк А.Г.	Алгебра (поглиблено)	Гімназія, 2016
8	Геометрія	Мерзляк А.Г.	Геометрія (поглиблено)	Гімназія, 2016
8	Біологія	Соболь В.І.	Біологія	Абетка, 2016
8	Географія	Довгань Г. Д.	Географія	Ранок, 2021
8	Фізика	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	Ранок, 2016
8	Хімія	Григорович О.В.	Хімія	Ранок, 2021
8	Трудове навчання	Мачача Т.С.	Трудове навчання (обслуговуючі види праці)	Сиція, 2016
8	Трудове навчання	Лебедев Д.В.	Трудове навчання (технічні види праці)	Сиція, 2016
8	Інформатика	Бондаренко О.О.	Інформатика	Ранок, 2021
8	Основи здоров'я	Бех І.Д.	Основи здоров'я	Алатон, 2016

9	Українська мова	Авраменко О.М.	Українська мова	Грамота, 2017
9	Українська література	Авраменко О.М.	Українська література	Грамота, 2017
9	Іноземна мова	Любченко О.С.	Англійська мова (9-й рік навчання)	Основа, 2017
9	Світова література	Волощук Є.	Зарубіжна література	Гене́за, 2017
9	Історія України	Власов В.С.	Історія України	Літера ЛТД, 2017
9	Всесвітня історія	Щупак І.	Всесвітня історія	Оріон, 2017
9	Основи правознавства	Ремех О.Т.	Правознавство	Літера ЛТД, 2017
9	Мистецтво	Назаренко Н.В.	Мистецтво	Оберіг, 2017
9	Алгебра	Мерзляк А.Г.	Алгебра (поглиблено)	Гімназія, 2017
9	Геометрія	Мерзляк А.Г.	Геометрія (поглиблено)	Гімназія, 2017
9	Біологія	Шаламов Р.В.	Біологія	Соняшник, 2017
9	Географія	Довгань Г.Д.	Географія	Ранок, 2017
9	Фізика	Бар'яхтар В.Г.	Фізика	Ранок, 2017
9	Фізика	Гельфгат І.М.	Фізика (поглиблено)	Ранок, 2017
9	Хімія	Ярошенко О.Г.	Хімія	Оріон, 2017
9	Трудове навчання	Ходзицька І.Ю.	Трудове навчання (обслуговуючі види праці)	Ранок, 2017
9	Трудове навчання	Лебедев Д.В.	Трудове навчання (технічні види праці)	Си́ція, 2017
9	Інформатика	Бондаренко О.О.	Інформатика	Ранок, 2017
9	Основи здоров'я	Бех І.Д.	Основи здоров'я	Алатон, 2017
10	Українська мова	Глазова О.	Українська мова (С)	Ранок, 2018
10	Українська література	Фасоля А.М.	Українська література (С)	Основа, 2018
10	Іноземна англійська мова	Нерсисян М.А.	Англійська мова (С)	Перун, 2018
10	Зарубіжна література	Ковбасенко Ю.І.	Зарубіжна література (С)	Літера ЛТД, 2018
10	Історія України	Пометун О.	Історія України (С)	Оріон, 2018
10	Всесвітня історія	Щупак І.	Всесвітня історія (С)	Оріон, 2018
10	Громадянська	Вербицька В.	Громадянська освіта	Грамота, 2018

	освіта		(інтегрований курс) (С)	
10	Математика	Мерзляк А.Г.	Алгебра і початки аналізу (погл. вивч. математики з 8 класу) (П)	Гімназія, 2018
10	Математика	Лигун А.О.	Алгебра (збірник індивідуальних завдань)	Інновація 2017
10	Математика	Лигун А.О.	Тригонометрія (навчальний посібник)	Інновація 2009
10	Математика	Лигун А.О.	Тригонометрія (збірник індивідуальних завдань)	Інновація 2009
10	Математика	Лигун А.О.	Початки аналізу (навчальний посібник)	Інновація 2011
10	Математика	Лигун А.О.	Початки аналізу (збірник індивідуальних завдань)	Інновація 2011
10	Математика	Мерзляк А.Г.	Геометрія (погл. вивч. математики з 8 класу) (П)	Гімназія, 2018
10-11	Мистецтво	Гайдамака О.В.	Мистецтво (С)	Генеза, 2019
10	Біологія	Андерсон О.А.	Біологія (С)	Школяр, 2018
10	Географія	Гільберг Т.Г.	Географія (С)	Оріон, 2018
10	Фізика	Засекіна Т.М.	Фізика (П)	Оріон, 2018
10	Хімія	Ярошенко О.Г.	Хімія (С)	Оріон, 2018
10-11	Інформатика	Бондаренко О.О.	Інформатика (С)	Ранок, 2019
10	Захист Вітчизни	Гарасимів І.М.	Захист Вітчизни (С)	Астон, 2018
10	Захист Вітчизни	Гудима А.А.	Захист Вітчизни. Основи медичних знань (С)	Астон, 2018
11	Українська мова	Авраменко О.М.	Українська мова (С)	Грамота, 2019
11	Українська література	Фасоля А.М.	Українська література (С)	Оріон, 2019
11	Іноземна англійська мова	Нерсисян М.А.	Англійська мова (С)	Перун, 2019
11	Зарубіжна література	Ковбасенко Ю.І.	Зарубіжна література (С)	Літера ЛТД, 2019
11	Історія України	Власов В.С.	Історія України (С)	Літера ЛТД, 2019
11	Всесвітня історія	Щупак І.Я.	Всесвітня історія (С)	Оріон, 2019

11	Математика	Мерзляк А.Г.	Алгебра і початки аналізу (погл. вивч. математики з 8 класу) (П)	Гімназія, 2019
11	Математика	Мерзляк А.Г.	Геометрія (погл. вивч. математики з 8 класу) (П)	Гімназія, 2019
11	Математика	Дерець Є.В.	Збірник індивідуальних завдань зі стереометрії	Інновація 2021
11	Математика	Олійник Л.О.	Алгебра та початки аналізу (навчальний посібник)	Інновація 2020
11	Математика	Олійник Л.О.	Алгебра та початки аналізу (збірник індивідуальних завдань)	Інновація 2019
11	Біологія і екологія	Задорожний К.М.	Біологія і екологія (С)	Ранок, 2019
11	Фізика	Засекіна Т.М.	Фізика (П)	Оріон, 2019
11	Астрономія	Пришляк М.П.	Астрономія (С)	Ранок, 2019
11	Хімія	Ярошенко О.Г.	Хімія (С)	Оріон, 2019
11	Географія	Безуглий В.В.	Географія (С)	Генеза, 2019
11	Захист Вітчизни	Гудима А.А.	Захист Вітчизни. Основи медичних знань (С)	Астон, 2019
11	Захист Вітчизни	Гарасимів І.М.	Захист Вітчизни (С)	Астон, 2019